

Belastingdienst werkte ouders die recht hadden op kinderopvangtoeslag bewust tegen

Bezwaren van ouders tegen het stopzetten van toeslagen werden jarenlang niet serieus genomen, bewijst interne richtlijn.

Jan Kleinnijenhuis 4 september 2018, 02:00

De Belastingdienst heeft bewust aangestuurd op het afwijzen van bezwaren van mensen bij wie ten onrechte de kinderopvangtoeslag werd gestopt. Dat blijkt uit interne stukken van de fiscus die in bezit zijn van Trouw. Het bestaan van die stukken werd tot voor kort ontkend door de Belastingdienst.

In een interne evaluatie schrijft de Belastingdienst dat er ‘vooral op individueel niveau (is) gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen’

Het gaat om een zaak uit 2014, toen de Belastingdienst besloot ineens de kinderopvangtoeslag stop te zetten van 235 ouders die gebruikmaakten van gastouderopvang via een bureau dat verdacht werd van misbruik van toeslagen. Daarnaast moesten betrokken ouders soms tienduizenden euro's aan ontvangen toeslag terugbetalen. Ouders moesten zelf aantonen dat zij wel recht hadden op toeslag, maar de Belastingdienst vertelde ze niet welke gegevens ze daarvoor moesten overleggen.

Later bleek dat meer dan de helft van de betrokken ouders toch recht had op toeslagen. Veel ouders tekenden al direct bezwaar aan tegen het stopzetten van de toeslag, maar veel van die bezwaren werden pas na meer dan twee jaar in behandeling genomen. Al die tijd konden de ouders geen toeslag aanvragen.

Ontkend

In een notitie uit 2016 schrijft de Belastingdienst als interne instructie over de afhandeling van bezwaren: ‘Waarschijnlijk kun je bijna niets toekennen’. Ook wordt er aangestuurd op het ongegrond of niet-ontvankelijk verklaren van bezwaren.

In een interne evaluatie schrijft de Belastingdienst dat er ‘vooral op individueel niveau (is) gezocht naar gronden om de toeslag af te wijzen’. Het bestaan van een intern onderzoek werd in juni nog ontkend door staatssecretaris Menno Snel (D66) van financiën in antwoorden op Kamervragen. Vorige week gaf hij na nieuwe vragen van Kamerlid Pieter Omtzigt (CDA) alsnog toe dat een evaluatie had plaatsgevonden, en is die vertrouwelijk aan de Tweede Kamer gestuurd.

Omtzigt noemt het ‘zeer ernstig’ dat het bestaan van de stukken door de Belastingdienst is ontkend. “Ik heb eerder specifiek naar dit document gevraagd. Dan moet de regering het gewoon naar de Kamer sturen. Ik neem dit hoog op en ga ervan uit dat de staatssecretaris de stukken nu gewoon openbaar maakt.” Volgens de Belastingdienst zijn de stukken eerder niet naar de Kamer gestuurd ‘omdat er is gevraagd naar een intern onderzoek’. “Dat is niet hetzelfde als een evaluatie”, aldus een woordvoerder.

Volgens advocaat Eva Gonzalez Perez, die veel van de gedupeerde ouders bijstaat, toont dit opnieuw aan dat haar klanten door de Belastingdienst niet eerlijk behandeld zijn. “Ik ben erg geschrokken van de vooringenomenheid van de Belastingdienst die hieruit spreekt. Mijn klanten hebben geen eerlijke kans gekregen om aan te tonen dat zij wel recht op toeslagen hadden, ze zijn gecriminaliseerd.”

Schadevergoedingen

Volgens Gonzalez Perez zijn de problemen van veel ouders nog steeds niet opgelost, ondanks dat de Raad van State in 2017 al oordeelde dat de stopzetting van toeslagen onrechtmatig was. “De Belastingdienst zegt wel dat ze het oplossen, maar in de praktijk blijkt dat niet. Gedupeerden moeten zelf gaan procederen om schadevergoeding te krijgen, maar veel mensen hebben daar de fut niet meer voor. Die nemen genoegen met het feit dat ze niets terug hoeven te betalen, ook al deden zij niets fout.”

Vorig jaar oordeelde de Nationale Ombudsman al dat de Belastingdienst coulance zou moeten tonen en gedupeerden schadeloos moet stellen. Geen van de gedupeerden heeft echter een schadevergoeding ontvangen, afgezien van wettelijke rente over geld dat de Belastingdienst alsnog heeft uitgekeerd, zo blijkt uit antwoorden op Kamervragen die vorige week zijn gepubliceerd.

Omtzigt: “Dat wringt. Wettelijke rente is wat mij betreft geen schadevergoeding. De aanbevelingen van de Ombudsman worden hier gewoon niet opgevolgd. Mensen hebben soms vier jaar moeten wachten op een uitspraak en hebben al die tijd geen kinderopvangtoeslag kunnen aanvragen. De Belastingdienst moet hier met een oplossing komen.”